

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18.12.2000, sp. zn. 26 Cdo 2378/99, ECLI:CZ:NS:2000:26.CDO.2378.1999.1

Číslo: 17/2002

Právní věta:

Provozovatel telefaxového spojení není orgánem, který má povinnost podání doručit ve smyslu § 57 odst. 3 o. s. ř. Učiní-li účastník řízení podání telefaxem, je pro posouzení včasnosti takového podání rozhodné, kdy došlo soudu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 18.12.2000

Spisová značka: 26 Cdo 2378/99

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dovolání

Předpisy: § 204 odst. 1 předpisu č. 99/1963Sb.

§ 218 odst. 1 písm. a) předpisu č. 99/1963Sb.

§ 57 předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O b v o d n í s o u d pro Prahu 4 rozsudkem ze dne 11. 6. 1997 zamítl žalobu, jíž se žalobkyně domáhala, aby žalovaní byli povinni vyklidit "byt č. 14 sestávající z 1 + 1 s příslušenstvím II. kategorie, ve 2. patře domu čp. 903 v P. - M." (dále jen "byt"), a vyklizený jej odevzdat žalobkyni do 15 dnů od právní moci rozsudku. Zároveň vyhověl vzájemné žalobě podané žalovanými na určení, že jsou nájemci předmětného, bytu a zavázal žalobkyni nahradit žalovaným náklady řízení.

K odvolání žalobkyně M ě s t s k ý s o u d v Praze rozsudkem ze dne 25. 9. 1999 změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalované zavázal vyklidit předmětný byt a vyklizený jej odevzdat žalobkyni do tří měsíců od právní moci rozsudku, a zamítl vzájemný návrh na určení žalovaných jako nájemců předmětného bytu. Odvolací soud též rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů.

Proti rozsudku odvolacího soudu podali žalovaní (označující se za "žalobce") dovolání, jímž jej napadli v celém rozsahu a domáhali se jeho zrušení a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení. Přípustnost dovolání opřeli o ustanovení § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a dovolací důvody formálně podřadili ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) a d) o. s. ř. (uvedli že, "odvolací soud při svém

rozhodování nerespektoval skutková zjištění učiněná soudem prvního stupně, nesprávně hodnotil provedené důkazy, nesprávně posoudil věc po právní stránce” a jeho rozhodnutí “nemá oporu v provedeném dokazování”; tato tvrzení blíže odůvodnili). Namítali, že závěr odvolacího soudu o tom, že nesplnili podmínky pro přechod nájmu bytu po zemřelé předchozí nájemkyni (A. S.), neboť s ní nevedli společnou domácnost a neměli v úmyslu trvale s ní ve společné domácnosti žít, je nesprávný. Zdůraznili rovněž, že odvolací soud neaplikoval na danou věc ustanovení § 706 obč. zák. ve znění před jeho novelou provedenou s účinností od 1. 1. 1995 zákonem č. 267/1994 Sb., když podle názorů dovolatelů povinnost prokázat, že nebyla splněna podmínka vedení společné domácnosti a další podmínky uvedené v tomto ustanovení, byla na straně žalobkyně a nikoli na straně žalovaných.

N e j v y š š í s o u d jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání bylo podáno osobami k tomu oprávněnými (§ 240 odst. 1 o. s. ř.) za splnění zákonné podmínky advokátního zastoupení dovolatelů (§ 241 odst. 1 a 2 o. s. ř.) a má obsahové a formální znaky uvedené v § 241 odst. 2 o. s. ř. Toto dovolání je přípustné podle § 238 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť směřuje proti rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé, co do dovolacího důvodu odkazuje na ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) a d) o. s. ř. Nejvyšší soud se ale nemohl zabývat důvodností dovolacích argumentů přednesených žalovanými, neboť shledal, že jejich dovolání bylo podáno opožděně, a proto je odmítl

Z odůvodnění:

Podle § 240 odst. 1 o. s. ř. účastník může podat dovolání do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni. Bylo-li odvolacím soudem vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta od doručení opravného usnesení. Podle § 240 odst. 2 o. s. ř. zmeškání lhůty uvedené v odstavci 1 nelze prominout. Lhůta je však zachována, bude-li dovolání podáno ve lhůtě u odvolacího nebo dovolacího soudu.

Podle § 57 odst. 1 o. s. ř. do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin. Podle § 57 odst. 2, věty první a druhé, o. s. ř. lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, a není-li ho v měsíci, posledním dnem měsíce. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Podle § 57 odst. 3 o. s. ř. lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdána orgánu, který má povinnost je doručit. Z obsahu spisu se podává, že rozsudek odvolacího soudu, proti němuž dovolání směřuje, byl doručen právní zástupkyni žalovaných JUDr. V. K. i právní zástupkyni žalobkyně JUDr. N. T. dne 21. 12. 1998; uvedeného dne tak nabyl právní moci (§ 159 odst. 1 o. s. ř.). Ode dne právní moci počala plynout jednoměsíční dovolací lhůta (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), jejíž poslední den připadl na 21. 1. 1999 (čtvrtek). Dovolání bylo podáno telefaxem prostřednictvím právní zástupkyně žalovaných. Z údajů v záhlaví telefaxového podání vyplývá, že bylo odesláno dne 22. 1. 1999 (tedy v den následující po uplynutí zákonné dovolací lhůty). Stejného dne (22. 1. 1999) byl u Obvodního soudu pro Prahu 4 osobně podán i originál faxového podání. Dovolatelé ovšem namítali, že dovolání bylo včasné, neboť bylo odesláno ještě dne 21. 1. 1999 těsně před půlnocí; protože však na telefaxu odesílatele byl nastaven nesprávný (letní) čas, údaj o datu odeslání (22. 1. 1999) v záhlaví dovolání je rovněž nesprávný.

K prokázání opodstatněnosti tohoto tvrzení dovolatelů provedl dovolací soud v postupu podle § 243a odst. 2 o. s. ř. šetření prostřednictvím soudu prvního stupně. Z listin, které byly v rámci tohoto šetření čteny u dvou soudních roků, a ze svědeckých výpovědí J. S. a JUDr. V. K. vyplynulo, že k tvrzenému chybnému nastavení času na telefaxu odesílatele skutečně mohlo dojít. I přes tuto skutečnost je ovšem třeba konstatovat, že zákonná lhůta, v jejímž průběhu lze podat dovolání, nebyla v souzené věci zachována.

Z obsahu telefaxového podání, nacházejícího se na č. l. 100 - 102 spisu (dovolání žalovaných), se podává, že v záhlaví prvních dvou listů bylo přístrojem odesílatele (číslo odesílací stanice bylo 420 2 66314216) vyznačeno datum a čas odeslání "22-Jan 01:00"; v záhlaví třetí (poslední) strany dovolání, obsahující mj. i dovolací návrh, pak přístroj odesílatele vyznačil datum a čas odeslání "22-Jan 01:01". Bylo-li časové nastavení telefaxového přístroje skutečně chybné, jak dovolatelé tvrdili a dokazovali, došlo ve skutečnosti k odeslání prvních dvou stran jejich dovolání telefaxem na telefaxové číslo odvolacího soudu dne 21. 1. 1999 ve 24.00 hodiny, třetí a poslední strana dovolání byla takto odeslána dne 22. 1. 1999 v 00.01 hodin (jinými slovy jednu minutu po půlnoci). Tomu odpovídá výpis telefaxových podání přijatých Městským soudem v Praze (tzv. activity report) na č. l. 121, z něhož se podává, že předmětné dovolání (odeslané z telefaxové stanice č. 420 2) došlo Městskému soudu v Praze dne 22. 1. 1999 v 00:03 hodin (tři minuty po půlnoci). V případě podání učiněného nikoliv prostřednictvím pošty telefaxem se neuplatní pravidlo obsažené v ustanovení § 57 odst. 3 o. s. ř., podle kterého je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit. Orgánem, který má povinnost doručit podání, se podle ustálené judikatury rozumí zejména pošta (popř. správa věznice pro osoby ve výkonu trestu nebo ve vazbě apod). Provozovatel telefaxového spojení však není orgánem, který má povinnost podání doručit ve smyslu § 57 odst. 3 o. s. ř. Učiní-li účastník řízení podání soudu (v tomto případě dovolání) telefaxem (což v souladu s ustanovení § 42 odst. 3 o. s. ř. bezpochyby učinit může) nese procesní odpovědnost za to, že při zvolené formě komunikace takové podání dojde soudu včas, tedy před uplynutím zákonné lhůty. Okamžik, kdy bylo takové podání vloženo do telefaxového přístroje, popř. okamžik, kdy bylo zahájeno jeho odesílání na telefaxové číslo soudu, není z hlediska posouzení včasnosti opravného prostředku (zachování zákonné lhůty pro jeho podání) právně relevantní.

I když tedy dovolatelé předložili o nesprávném nastavení časových údajů na telefaxu, jehož prostřednictvím bylo dovolání soudu odesláno, důkazy, z nichž lze dovodit hodinový posun nazpět oproti časovým údajům uvedeným v záhlaví telefaxového podání na č. l. 100 - 102, nemění to nic na zjištění, že poslední část jejich dovolání (zahrnující podstatnou náležitost - dovolací návrh) byla odeslána odvolacímu soudu až dne 22. 1. 1999, tedy po uplynutí jednoměsíční dovolací lhůty (jejímž posledním dnem byl čtvrtek 21. 1. 1999), a že dovolání učiněné telefaxem bylo jako celek Městskému soudu v Praze doručeno až dne 22. 1. 1999, tedy opožděně.

Toto opožděné dovolání žalovaných muselo být proto podle § 243b odst. 4, § 218 odst. 1 písm. c) o. s. ř. odmítnuto.